

Başvuru Numarası	: 2024/2744
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 08.04.2025/52
Karar Numarası	: 2025/202
Başvuran	: E.G.S.
Başvuran Vekili	: -
Adres	: -
Muhatap Kurum/Kişi	: Ankara Valiliği (İl Emniyet Müdürlüğü)
Muhatap Adres	: -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın 10/10/2023 tarihinde Ankara İl Emniyet Müdürlüğünce yürütülen bir operasyon kapsamında göz altına alınıp tutuklandığı, hakkında yürütülen soruşturma sürecinde usulsüzlük, rüşvet talepleri, şiddet, tehdit ve baskılara maruz kaldığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 10/10/2023 tarihinde Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Yankesicilik Dolandırıcılık Büro Amirliğince yürütülen operasyon kapsamında göz altına alınıp tutuklandığını,

b. Hakkında yürütülen soruşturma sürecinde usulsüzlük, rüşvet talepleri, tehdit ve baskılarla karşılaştığını ancak tutuklu bulunduğu ve eşi hamile olduğu için soruşturmaya ilişkin herhangi bir şikâyetle bulunmadığını, tahliye olduktan sonra dosyada mağdur olarak yer alan şahıslar ve ilgili polis memurları hakkında şikâyetçi olduğunu, bu kişiler hakkında soruşturma başlatıldığını,

c. Kendisi gözaltında iken aracının bazı emniyet görevlileri tarafından kullanıldığını, hamile eşi üzerinden devamlı olarak kendisine baskı yapıldığını, memurların rüşvet talep ettiklerini, aramalar sırasında para ve değerli eşyalarının çalındığını, gözaltı sürecinde polis memurları tarafından kendisine şiddet uygulandığını, bunun kayda alındığını, kendisi hakkında yeni bir soruşturma açılıp gözaltında iken tekrar şiddet uygulanacağı yönünde tehdit edildiğini, can güvenliğinin tehlike altında olduğunu iddia etmektedir.

3. Muhatap Ankara Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle; başvuranın iddialarına ilişkin olarak Hukuk İşleri ve Soruşturma Şube Müdürlüğünce gerekli araştırma ve soruşturmanın başlatıldığı, halen soruşturmanın devam ettiği, başvurana süreçle ilgili bilgilendirmenin yapıldığı belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak adli ve idari soruşturmaların devam ettiği, soruşturmaların bir an önce tamamlanmasını ve Kurumumuzca da soruşturmaların takip edilmesini talep ettiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

6. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)"

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır; ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)"

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

"(...)"

(8) 9'uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)"

11. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Başvuru, başvuranın 10/10/2023 tarihinde Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Yankesicilik Dolandırıcılık Büro Amirliğince yürütülen operasyon kapsamında göz altına alınıp tutuklandığı, hakkında yürütülen soruşturma sürecinde usulsüzlük, rüşvet talepleri, tehdit ve baskılarla karşılaştığı, kendisi gözaltında iken aracının bazı emniyet görevlileri tarafından kullanıldığı, hamile eşi üzerinden devamlı olarak kendisine baskı yapıldığı, aramalar sırasında para ve değerli eşyalarının çalındığı, gözaltı sürecinde polis memurları tarafından kendisine şiddet uygulandığı, bunun kayda alındığı, kendisi hakkında yeni bir soruşturma açılıp gözaltında iken tekrar şiddet uygulanacağı yönünde tehdit edildiği iddialarına ilişkindir.

15. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin Kurumun görev alanına girmediği hükme bağlanmıştır.

17. Başvuranın iddia ve talepleri, yukarıda yer alan gerekçelerle birlikte incelendiğinde; başvuranın gözaltında olduğu sürede ve hakkında yürütülen soruşturma sürecinde baskı, şiddet ve tehditlere maruz kaldığı yolundaki iddiaları hakkında Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Hukuk İşleri ve Soruşturma Şube Müdürlüğünce araştırma ve soruşturma başlatıldığı, ayrıca söz konusu iddialara ilişkin olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma yürütülmekte olduğu anlaşıldığından, iddiasının yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

8/4/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye